

GEVAARLIJKE VRIJHEID VAN MENINGSUITING | DOOR TILO GRÄSER

Posted on 13. Oktober 2020

Een commentaar van Tilo Gräser.

Wolfgang Kubicki ziet de vrijheid van meningsuiting bedreigd, waarschuwt voor het brutaliseren van de debatten en roept op tot meer open discussies.

Het doel van het coronabeleid van de Duitse regering is onbekend. Dit is de mening van FDP-politicus en Bundestag Vice President Wolfgang Kubicki. Hij zei dat toen hij zijn nieuwe boek over "vrijheid van meningsuiting" presenteerde. Daarin klaagde hij over een gebrek aan respect voor mensen die een andere mening hebben. Volgens Kubicki zijn tegenstrijdige meningen belangrijk voor de vooruitgang. Hij ziet dit in principe, en het geldt ook voor hem in de Corona-crisis. In deze crisis is hij van mening dat de regering het parlement heeft verdrongen. Voor hem is dit net zo'n gevaar voor de democratie als het gebrek aan debat en de aanvallen op mensen met verschillende meningen. Kubicki wil dat argumenten worden gebruikt om te argumenteren over verschillende meningen en niet om te vechten tegen mensen met verschillende meningen.

Op dit moment zijn de Duitse media onvoldoende kritisch over de politiek. Voor Wolfgang Kubicki, lid van de FDP-Bundestag en vice-voorzitter van de Bundestag, is dit vooral duidelijk in de Corona-crisis. Hij vestigde hier dinsdag in Berlijn de aandacht op, toen hij samen met de leider van de Linkse Partij, Dietmar Bartsch, zijn nieuwe boek "Meinungsunfreiheit - Das gefährliche Spiel mit der Demokratie" (Vrijheid van meningsuiting - Het Gevaarlijke Spel met Democratie) presenteerde.

Als voorbeeld van zijn bevindingen verwees Kubicki naar de politieke en mediabehandeling van een motie van de parlementaire fractie van de FDP over het Corona-beleid. De liberalen hebben verzocht om intrekking van de "epidemische situatie van nationaal belang" waartoe in maart was besloten. Zij zijn dus in september mislukt door een meerderheid van de Bondsdag, bestaande uit de Unie, het EPD en het AfD.

De FDP-factie had hun motie toegelicht door te zeggen dat de reden voor de machtigingsresolutie van maart niet langer geldig was. Kubicki herhaalde dat de gezondheidszorg duidelijk niet langer het gevaar liep overbelast te raken als gevolg van de Covid 19-pandemie. "En toch suggereert niemand dat de basis van

onze beslissing verkeerd is, dus moeten we het herzien."

De vice-voorzitter van de Bondsdag voegde daar nog aan toe:

"Ik weet nog steeds niet wat het huidige doel van ons Corona-beleid is. Is het de besmettingsgraad? Moet het op een bepaald niveau worden gehouden? Is het de kwestie van de ziekenhuisopname of de kwestie van de sterftecijfers? We vinden dat we in Duitsland geen overmatige sterfte hebben. De vraag wordt op dit moment niet door de politiek gesteld: wanneer is er iets bereikt waarvan we kunnen zeggen dat de normale omstandigheden zullen terugkeren - of zullen ze nooit meer terugkeren?"

Ontmoedigd Parlement

Als dit niet wordt uitgelegd met argumenten, zal de kamer worden ontruimd voor "samenzweringstheoretici", "die zeggen dat er iets kwaadaardigs achter zit," zei Kubicki. Moderator Markus J. Karsten, die ook de uitgever van het boek is, merkte op dat de uitspraak over het ogenschijnlijk ontbrekende doel van het Corona-beleid de mensen "nerveus" maakte. De vicepresident van de Bondsdag was het hiermee eens en zei

"Het Parlement moet zich verzetten tegen zijn recht, dat het op dit moment niet heeft, om juist over deze kwesties te debatteren en de rechtsgrondslag te creëren voor de uit te voeren uitvoeringsmaatregelen. We kunnen dit niet langer overlaten aan de federale overheid en de deelstaatregeringen."

Anders worden de fundamenteën van een democratische regering "op de proef gesteld", waarschuwde Kubicki. En toegevoegd:

"De Kanselier weet waarschijnlijk niet eens wat het uiteindelijke doel is."

Alvorens in detail te treden over de huidige situatie, legde hij uit waarom hij het boek heeft geschreven. Zo merkte hij onder meer op dat er in de debatten sinds enkele jaren geen argumenten meer worden gebruikt. In plaats daarvan worden degenen die een andere mening hebben dan degenen die de respectieve soevereiniteit van de interpretatie opeisen, zelfs in hun fysieke bestaan bedreigd.

Toenemende angst

De menselijke waardigheid geldt ook voor degenen die een andere mening hebben, benadrukte de FDP-politicus. Tegelijkertijd waarschuwde hij voor een "taalpolitie", die de laatste jaren verwoestende gevolgen heeft gehad voor het maatschappelijk discours. Voor hem was de vraag belangrijk: "Hoe gaan we met elkaar om in het debat?"

In zijn boek beschrijft hij een reeks ontwikkelingen die volgens hem in de verkeerde richting gaan. Hij waarschuwt voor de gevolgen van het feit dat steeds meer burgers bang zijn om hun grondrecht op vrijheid van meningsuiting uit te oefenen: "Als we niet oppassen dat we de ander in zijn of haar argumentatie niet aanvallen, maar omdat hij of zij het is die iets zegt, dan hebben we een groot probleem", zei hij in Berlijn.

In zijn commentaar op het boek van Kubicki had de linkse partijleider Bartsch eerder onder andere gezegd dat de drempel van wat nu in de zogenaamde sociale media kan worden gezegd "ver beneden" ligt. Ook om deze reden zei hij dat hij de vrijheid van meningsuiting in de Bondsrepubliek Duitsland niet in gevaar zag. Hij was het op veel punten eens met Kubicki en wenste dat sommige verklaringen duidelijker zouden zijn.

De parlementaire partijvoorzitter verwees naar zijn eigen ervaringen sinds 1990 als vertegenwoordiger van de SED-opvolgerpartij PDS en de linkse partij. Hij had ervaren hoe er met verschillende meningen en uiteenlopende opvattingen werd omgegaan. Bartsch heeft echter herhaaldelijk vragen en problemen met betrekking tot de vrijheid van meningsuiting met die van de vrijheid van meningsuiting door elkaar gehaald.

Hij was niet helemaal op het niveau van het mediabeleid toen hij onder andere zei dat het grote aantal digitale platforms en het grote aantal gebruikers een bewijs was van een nooit eerder geziene mediadiversiteit. Tegelijkertijd heeft een aantal studies in de afgelopen jaren aangetoond dat slechts een minderheid van de gebruikers daadwerkelijk actief inhoud produceert en distribueert. Er zijn nog minder mensen die dit buiten de privé-zaken om doen, wat ze des te actiever doen.

Fatale gevolgen

Bartsch weerlegde de opvatting van een journalist dat het medialandschap in Duitsland onder andere

gekenmerkt wordt door een hoge mate van concentratie en dat dit leidt tot de effecten van inhoudelijke synchronisatie. Ook het hoofd van de linkse parlementaire groep ziet de berichtgeving in de media tijdens de Corona-crisis niet als conform, terwijl een aantal mediadeskundigen daartegen waarschuwen.

Ook FDP-politicus Kubicki ziet de zaken deels anders. In zijn boek gepubliceerd door Westend-Verlag schrijft hij

"De vrijheid van meningsuiting komt echter echt onder druk te staan wanneer het gezond verstand op grote schaal wordt losgelaten en - erger nog - argumentatieve differentiaties worden belasterd als een verzwakking van een vermeende morele consensus. Ik heb het al beschreven aan de hand van het voorbeeld van de vluchtelingencrisis in 2015 - en we zien het snel weer in de Corona-crisis: als zwart en wit de enige schakeringen in het debat zijn, krijgen we een fundamenteel probleem voor de democratie".

Het is precies dit probleem dat niet alleen politici van bijna alle partijen op dit moment creëren, maar ook de media die de toon aangeven. Sinds het begin van de Covid 19-pandemie zijn degenen die de officiële verklaringen over de pandemie in twijfel trekken en op alternatieven wijzen, belasterd. Dit varieert van "corona ontkenners" tot het attribuut "gevaarlijk", zoals bijvoorbeeld het tijdschrift Der Spiegel deed aan de longspecialist en voormalig SPD-lid van de Bundestag Wolfgang Wodarg. Dit treft ook degenen die vreedzaam demonstreren tegen de Corona-politiek van de heersende klasse door onder meer als 'rechtsextremisten' te worden belasterd.

Gebrek aan respect

Op de vraag van Rubikon hoe hij dit momenteel ziet, zei Kubicki dat het voor hem "absoluut noodzakelijk is dat we kritisch van gedachten wisselen over alle maatregelen die worden genomen". Als "rule of law politician" constateerde hij het "fenomeen in het Duitse medialandschap dat we het feit accepteren dat we 52 beslissingen hebben van hogere rechtbanken, van administratieve rechtbanken en van grondwettelijke hoven die in kort geding hebben vastgesteld dat de staatsmaatregelen duidelijk ongrondwettig zijn. Dat is tien per maand. We accepteren dit als volgt: "Als het de strijd tegen het virus dient, dan is alles toegestaan.

Alle maatregelen moeten worden besproken vanuit het oogpunt van het FDP-parlementariër en de advocaat. Anders zouden de burgers het gevoel hebben dat er een "uniforme pap" en een "Merkel-dictatuur" is. Maar de regerende politici en de toonaangevende media debatteren niet en leggen niet uit waarom het Corona-beleid op deze manier wordt beslist en uitgevoerd. Daarom had de FDP-fractie met haar motie het debat weer in het parlement willen brengen. Volgens Kubicki was het de bedoeling "de uitvoerende macht, de regering, te binden aan het feit dat de eerste macht, de wetgevers, na een uitvoerige discussie de basis moet leggen".

In zijn boek zegt hij daar onder andere over:

"Helaas ontbreekt het in het huidige publieke debat aan respect voor de andersdenkenden. Dit is zeer verontrustend, omdat juist de afwijkende meningen essentieel zijn voor de vooruitgang. Dus als we definitief afstand doen van de onruststoker van de mainstream, als we hem uitsluiten, als we zijn ongemakkelijke kijk op de zaak annuleren, dan zien we op de middellange termijn ook af van de nieuwe kijk, het betere idee, de werkelijke vooruitgang.

Rubikon vroeg aan de linkse factieleider Bartsch waarom hij op 19 maart 2020 afscheid had genomen van de vrijheid van meningsuiting. Na de TV-toespraak van kanselier Angela Merkel een dag eerder had hij verklaard dat zijn groep alle maatregelen steunde en: "Na de crisis moeten er fundamentele vragen worden gesteld. Hij wilde dit niet gezegd hebben, zei Bartsch eerst en rechtvaardigde het toen met de "grote zorgen", veroorzaakt door de angstaanjagende foto's uit Bergamo en andere landen. Intussen ziet hij dit genuanceerder en het optreden van de overheid kritischer.

Noodzakelijke discussie

Maar hij zag niet dat andere meningen zoals die van Wodarg en andere wetenschappers werden onderdrukt. Elke dag krijgt hij veel videolinks naar posities die in strijd zijn met het overheidsbeleid. "Ik kan niet zeggen dat je dat niet kunt zeggen." Het "verhaal, dat kun je niet meer zeggen, het is gewoon niet waar", benadrukte Bartsch.

"Ik vind het nogal problematisch dat overheidsmaatregelen gebaseerd zijn op meerderheidsstandpunten, dat Angela Merkel naar peilingen kijkt en daar overheidsmaatregelen uit afleidt.

Hoe de politiek en de media de mening van de meerderheid van de bevolking beïnvloeden en deze ook proberen te controleren, was geen kwestie voor het hoofd van de linkse parlementaire fractie. FDP-politicus Kubicki herinnerde er tijdens de boekpresentatie meerdere malen aan dat de democratische gemeenschap leeft van een open uitwisseling van meningen. Eerst moet het debat komen, dan de beslissing.

De ondervoorzitter van de Bondsdag en Bartsch hebben zich ook beziggehouden met de vraag hoe om te gaan met rechtse meningen en politici zoals die van de AfD. Voor Kubicki is de menselijke waardigheid de grens. Tegelijkertijd zei hij: "Niet alle AfD-speeches in de Bundestag zijn onverstandig, maar veel reacties daarop zijn onverstandig".

Hij pleitte voor een confrontatie met argumenten, maar ook voor het laten verdwijnen van enige verbale provocatie van de AfD, die gericht was op de verwachte verontwaardiging. In principe zei hij dat geschillen over verschillende meningen maatschappelijk gezien van vitaal belang zijn.

"Maar als we geen ruzie maken, worden we sprakeloos. En met verstomming komt geweld."

+++

Dit artikel werd voor het eerst gepubliceerd op 08 oktober door [Rubikon](#)

+++

Opmerking bij het Rubikon-artikel: De volgende tekst verscheen voor het eerst in "Rubikon - Magazin für die kritische Masse", in wiens adviesraad Daniele Ganser en Rainer Mausfeld o.a. actief zijn.

Aangezien de publicatie onder een vrije licentie (Creative Commons) plaatsvond, neemt KenFM deze tekst over voor secundair gebruik en wijst er expliciet op dat het Rubicon ook afhankelijk is van donaties en ondersteuning nodig heeft. We hebben veel alternatieve media nodig!

+++

Met dank aan de auteur voor het recht om het artikel te publiceren.

+++

Foto bron: [*Marcos Mesa Sam Wordley*](#)/ shutterstock

+++

KenFM streeft naar een breed spectrum aan meningen. Opiniëartikelen en gastbijdragen hoeven niet de mening van de redactie te weerspiegelen.

+++

Vind je ons programma leuk? Informatie over verdere ondersteuningsmogelijkheden vindt u hier:

<https://kenfm.de/support/kenfm-unterstuetzen/>

+++

Nu kunt u ons ook ondersteunen met Bitcoins.

BitCoin-adres: 18FpEnH1Dh83GXXGpRNqSoW5TL1z1PZgZK